

Andrum

Information från Virestad–Härlunda församling i Svenska kyrkan

Höstens gruppstarter

Läs mer på sidan 3

Kördag med konserter

Läs mer på sidan 4

Att lära sig leva med sorg och saknad

Läs mer på sidan 5

**Svenska
kyrkan**

Jessica har ordet

KRISPIGT LUFT, FUKTIG MYLLA, doften från en ny skolväska. Uppstart – och nystarttiden andas möjligheter och hopp, samtidigt vila. Sommaren är förbi för den här gången och nu går åkrar, ängar och vi själva in i en mer stillsam tid. Vi går in i de mörka kvällarnas, regnens och frostenstid. En tid för möten och gemenskap och i församlingen kan vi erbjuda många möjligheter till det. Körer, ungdomsgrupp, söndagskola och så självklart, navet i allt, söndagens gudstjänst.

I det här numret av Andrum möter ni berättelser om sorg och om de samtalsgrupper som anordnas i samarbete med Ålmhults pastorat. Att få dela sina upplevelser med någon som har liknande erfarenhet ger kraft att orka leva vidare.

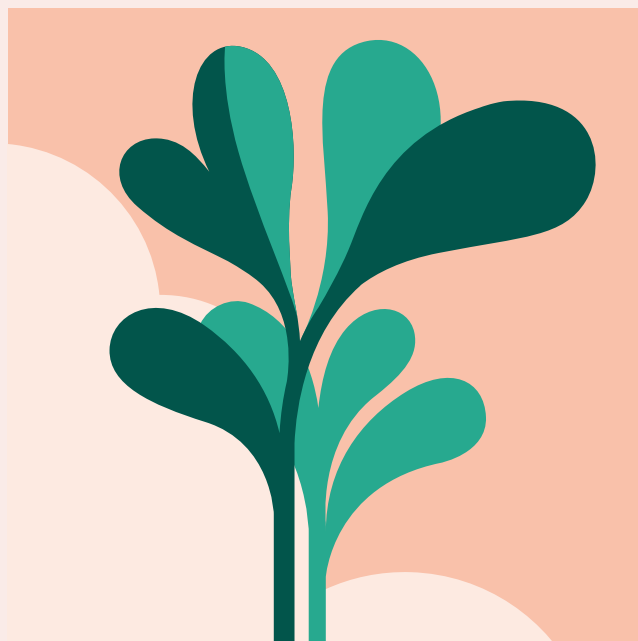
Nu i september är det två år sen jag började som kyrkoherde i Virestad-Härlunda församling och jag fick möjligheten att bli en del av er gemenskap. Tiden har gått så fort och samtidigt känns det som jag alltid har varit här. Det är det som är så tydligt här i Virestad-Härlunda församling. Ni som bor här är välkomnande och får människor att känna sig hemma. Det är ofta jag får höra det; här är man sedd och bekräftad. Och när någon mår dåligt sluter ni upp och stöttar. Precis som Jesus skriver i Matteusevangeliet, när han beskriver hur viktigt det är att vi tar hand om varandra:

5: 'Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, 36: jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fängelse och ni besökte mig.' 37: Då kommer de rättfärdiga att fråga: 'Herre, när såg vi dig hungrig och gav dig mat, eller törstig och gav dig att dricka? 38: När såg vi dig hemlös och tog hand om dig eller naken och gav dig kläder? 39: Och när såg vi dig sjuk eller i fängelse och besökte dig?' 40: Kungen skall svara dem: 'Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.'

Så fortsatt ge varandra kärlek och våga vad Du verkligen är; Guds barn! Du är skapad till Guds avbild, lik Gud, och vet du vad? Gud gör aldrig fel!

Så ha det fint och hör gärna av Dig om du vill prata och glöm aldrig bort; Du är älskad, Du är sedd var inte rädd!

Kram från Jessica Fritzson, kyrkoherden

Kyrkoavgiften skapar möjligheter

Som medlem i Svenska kyrkan betalar du en medlemsavgift, också kallad kyrkoavgift och gör gott för många.

Största delen av din kyrkoavgift går till arbetet i din lokala församling. Genom att betala kyrkoavgiften är du bland annat med och stödjer:

- arbete för människor i utsatta situationer
- underhållet av våra kyrkobyggnader
- ett rikt musikliv med körer och musiker
- kyrkans öppna förskola där små barn och deras föräldrar kan mötas
- gemenskapsträffar för äldre.

Du stödjer även en kyrka som:

- vill förmedla hopp till den som drabbas av sorg och smärta
- vill vara med och uttrycka den glädje man känner över att ha fått barn eller funnit en partner
- tillsammans med andra goda krafter vill vara med och bygga ett så bra och tryggt samhälle som möjligt.

ANDRUM REDAKTION:

Ulla Sigfridsson, redaktör
Jessica Fritzson, ansvarig utgivare
Ulrika Björkman
Katarina Norlander

Omslagsfoto: Unsplash

Grafisk produktion: Löwex Trycksaker AB

Upplaga: 1300 ex

**Svenska
kyrkan**

Just nu

Höstens gruppstarter:

Kyrkis – öppen barnverksamhet, fredagar drop-in från kl 9.30, samling kl 10.00, slut ca 11.15, Virestad sockenstuga. **Start 28 augusti.**

Fredagsbus – barnverksamhet för barn i klass 2 till 5, fredagar kl 12.30–14.00 i Virestad sockenstuga. **Start 4 september.**

Lilla Oktaven – barnkör från 5 år, tisdagar kl 17.00–17.30 i Virestad sockenstuga. **Start 1 september.**

Stora Oktaven – kör från 10 år, enligt särskilt schema. **Start september.**

Enerйда sånggrupp – för daglediga som gillar att sjunga, tisdagar kl 14.00–15.00 i Enerйда församlingshem. **Start 1 september.**

HäVi spelmän – för dig som spelar gitarr/fiol/nyckelharpa m.fl instrument, onsdagar kl 18.30 i Virestad sockenstuga. **Start september.**

Virestad-Härlunda kyrkokör

Kyrkokören startar 20/8 kl 18.30 i Virestads kyrka. **Välkomna!**

Vill du vara med i kören? Kontakta körledare Pia Bygdéus, se kontaktuppgifter på sidan 7.

Kvinnofrukost

Lördagen den 26/9 kl 9.00 i Härlunda sockenstuga.

Föredrag av Pierre Ragnarsson Liatorp. *Varmt välkomna!*

Välkommen till Virestad och nyrenoverade marklägenheter med uteplats!

Här bor man i lummigt och naturskönt område med mysiga promenadstigar, närhet till badplats, shopping och event på Langes, fotbollsklubb med hemmamatcher i division 5, populära Virestad friskola, samt Virestad kyrka som erbjuder kyrklig verksamhet för alla åldrar och många musikevenemang.

Lägenheterna har nyligen helrenoverats och har ljusa fräscha ytskikt och hög standard. Från vardagsrummet har man utgång till uteplats med stenläggning, gräsyta och möjlighet till odling. Fiber finns indraget och en parkeringsplats ingår. I huset finns även två större gemensamma ytor som kan nyttjas av de boende för social samvaro eller för att kunna lånas vid större privata sammankomster.

Just nu finns ett fåtal lägenheter lediga efter att renovering av etapp 2 slutförts, först till kvarn!

KONTAKT: Telefon hyresvärd: Virestad-Härlunda församling: 0476-230 01. Adress till Pehr Hörbergs hus: Per Väktares väg 10, 343 73 Virestad

VÄLKOMMEN TILL "Go Bach to sleep" – en ny gudstjänstform!

Ta med kudde och filt och kom till kyrkan för att lyssna på musik, och ha en vilsam stund.

Tid och plats: Se kalendariet på sidan 8.

Höstens stora körsångarprojekt:

Färger

17–18/10: Körhelg med korister i alla åldrar, i Virestad-Härlunda församling och Alvesta församling.

RÖST, KROPP OCH HJÄRTA när vi sjunger tillsammans, under ledning av Anders Nyberg och Pia Bygdéus, välkända körledare och inspiratörer. Anders och Pia har samarbetat under snart 30 år i olika musikaliska projekt och under denna helg sätter vi körsången i fokus tillsammans med 70-talet körsångare i den småländska myllan.

Anders Nyberg är välkänd körledare, kompositör, musiker, musikant och inspiratör. Han kämpar för fred och frihet genom musiken. Anders är bland annat känd för sitt engagemang i Sydafrika och har presenterat afrikansk traditionell musik för många körsångare. Själv har han sina rötter i svensk folkmusik.

Pia Bygdéus är pianist, dirigent, pedagog och forskare i och om musik. Musikaliskt rör sig Pia fritt mellan olika genrer och gränsöverskridande projekt.

VÄLKOMMEN TILL MUSIKGUDSTJÄNST:
Virestads kyrka, Gudstjänst 18/10 kl 11.00
Hjortsberga kyrka, Gudstjänst 18/10 kl 17.00

MEDVERKANDE:
 Körsångare i Småland
 Anders Nyberg
 Pia Bygdéus
 Gunilla Erikson
 Elisabet Carcamo-Storm
 Jessica Fritzson

Anders Nyberg och Pia Bygdéus leder höstens körprojekt.

Att lära sig leva med sorg och saknad

– Vi möttes av en sådan värme när vi kom till första träffen med Leva vidaregruppen i Älmhult, berättar Irene Johansson och Anita Svensson. De båda miste sina män, nästan vid samma tid för ett och ett halvt år sedan.

– Redan när Jessica Fritzson kom hem för att vi skulle planera för Roys begravning, så berättade hon om att den här gruppen finns för oss som blivit ensamma. När jag fick inbjudan i våras, så tänkte jag att jag får väl ge det en chans, säger Anita.

Steget att vara med en sorgegrupp i Svenska kyrkan är inget som vare sig Irene eller Anita ångrar.

– Jag kände ju några redan innan, men fick också lära känna nya personer som har blivit verkliga vänner, även efter att träffarna i gruppen var slut, säger Irene.

Sorgegruppen i Älmhult leddes av diakonen Agneta Grimberg. Det var nio personer som delades upp i två grupper för att det skulle vara lättare att komma till tals. I Irene och Anitas grupp var de fyra personer från början men en fick hoppa av på grund av sjukdom.

–Vi träffades i vår grupp fem-sex gånger och sista gången samlades båda grupperna för att äta en middag tillsammans, som kyrkan bjöd på, berättar Irene.

Gråt och skratt

Det blev både gråt och skratt under träffarna. Alla fick berätta om sin situation, så mycket och så lite som de själva önskade.

– Det var så skönt att kunna vara sig själv, och veta att man inte var ensam i sin situation, säger Anita.

– Man måste lära sig leva ett annat liv, tiden läker inte alla sorger. Anders var på grund av sin Alzheimerssjukdom på ett boende sina sista tre år i livet, så jag hade blivit van att bo själv, men jag var hos honom varje dag för han fanns ju kvar hos mig. Jag har fått så mycket stöd av familj och vänner. Vi känner att både Per och Anders finns med oss varje

gång vi träffas i familjen, säger Irene.

Lång sjukdomstid

Irene och Anders förlorade sin äldste son Per för sex år sedan.

– Då pratade Anders mycket om hur han ville ha sin begravning, vilka sånger han ville skulle spelas och hur det skulle vara. Det hjälpte oss mycket när vi skulle ordna hans begravning, säger Irene.

Anitas man Roy var sjuk under nästan ett år. Redan fyra år innan han gick bort hade han börjat planera för sin begravning. Under åren som gick ändrade han lite i sina önsningar från och till.

Familjen fanns där för honom hela tiden och en av de sista dagarna så var det som han vaknade till, han fick mycket smärtstillande, och då sa han hur tacksam han var och att han var lycklig.

– Det kändes fint att höra och begravningen blev enligt hans önskemål, säger Anita, som också har familj och vänner runt om sig, precis som Irene.

Både Irene och Anita rekommenderar alla som blivit ensamma att vara med i en Leva vidaregrupp. De båda tyckte det var lagom att delta ett år efter de blivit ensamma.

– Det är så mycket praktiskt att ordna i början så man har fullt upp med det, säger Anita.

Båda säger att de fått en vän för livet med varandra.

Anita och Irene.

Mer information om hur du kan få hjälp vid sorg eller hjälpa någon annan finns på www.svenskakyrkan.se/sorg

Text och bild: Ulla Sigfridsson

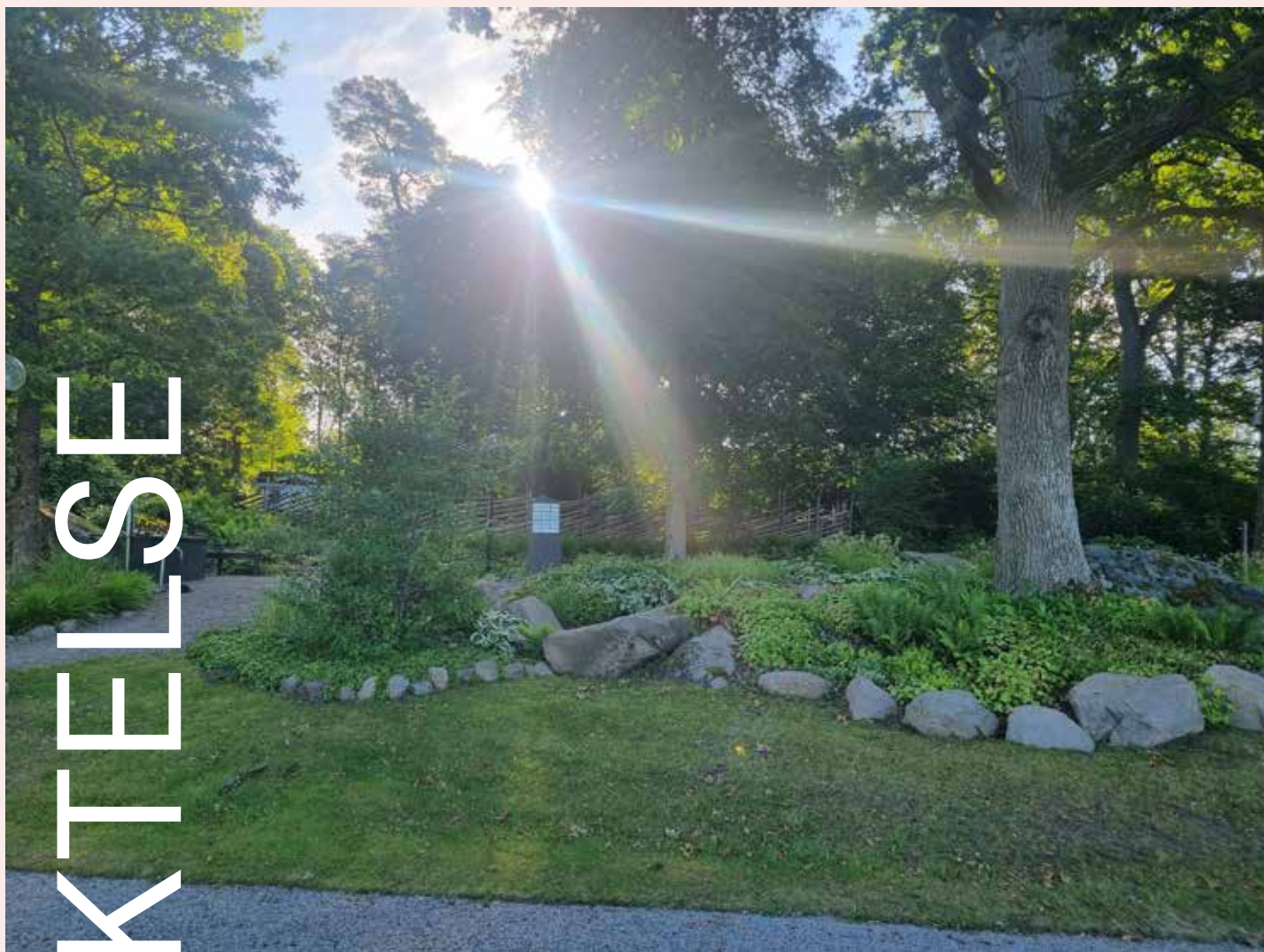

Bild: Madeleine Åberg

BETRAKTELSE

JAG HÖRDE EN KVINNA PÅ RADION EN DAG, som sade något väldigt klokt. Hon sade "En dag skall jag dö, alla andra dagar ska jag leva". Denna korta strof gav mig många tankar och reflektioner. Vi kyrkvaktmästare jobbar ständigt nära döden, med både begravningar och gravvård. Ibland känns det tungt då något tragiskt föregått döden, men ibland kan ett levnadsöde fylla mig med värme. En vacker rad på en gravsten som fångar en känsla av vad en människa kan betyda för någon annan. Griftetalet prästen håller vid jordfästningen är som en resumé av en människas liv, vid vissa tillfällen en vacker och stämningsfull stund.

Det viktigaste i sorgen efter en saknad medmänniska tror jag dock är minnena man har, och delar med andra. Många gånger har jag mött någon på kyrkogården som mist en närstående, och jag kan se att de sörjer. Plötsligt börjar de berätta något minne av den de saknar. Då vi skiljs åt, ser man att stegen är något lättare och sorgen mindre svår att bära.

Försök att leva alla dagar och tänk mindre på dagen vi dör. Då skapar vi minnen för oss själva och de som kommer efter oss.

Vill ni prata minnen så syns vi på kyrkogården!

*Guds frid önskar
Karl-Henrik, kyrkvaktmästare*

Härliga höst

Visst är sommaren fantastisk med allt som hör den till. Varma dagar och kvällar, ledighet, blomsterprakt och så mycket mera. Trots allt är det så att vi måste acceptera höstens antågande, lite mörkare, lite kyligare men ändå en fantastisk årstid.

Vi har upptäckt, främst i Virestad, att flera vaser på gravar är tömda på blommor som ligger slängda vid sidan om. Det är inte mänskliga händer som har gjort detta, det finns fåglar som tycker att vattnet i vaserna är till för att drickas men blommorna står i vägen, alltså lyfter de först upp buketten och sedan släcker törsten. Avfallstunnorna blir snabbt fulla under hösten, främst de som ska sorteras som växtmaterial och de kan, särskilt under helger, upplevas som överfulla men vi tömmer när vi är på plats. På kyrkogårdarna börjar vi redan nu mobilisera för höstens arbete med löv, städning, småreparationer, planering inför nästa växtsäsong, blommor som ska plockas upp mm.

Beroende på väder och temperatur så börjar vi under september och oktober att förbereda gravplanteringarna för vintervila. Ta gärna hem egna vaser och prydnader om ni har sådana, då det underlättar för oss och det är större chans att de är hela och finns kvar inför nästa år. Tycker ni det är betungande att sköta era anhörigas gravplanteringar så är vi redo att stå till tjänst, kontakta i så fall vaktmästare eller expedition.

Glöm inte att VI är till för ER, både på kyrkogården och inne i kyrkan. Vi stannar gärna upp för en pratstund och för att lyssna till frågor och kanske förslag till förbättringar som ni ser men inte vi.

*Vi kyrkvaktmästare önskar er alla en härlig höst
/Madde, Karl-Henrik och Mats*

Kontakt

ÖPPET PASTORSEXPEDITIONEN: Torsdagar 9–12
Besvarar frågor kring dop, vigsel, begravning,
gravrätter, gravskötsel & lokalbokning

Kanslist: **Ulrika Björkman** 0476-230 01
ulrika.bjorkman@svenskakyrkan.se

Kyrkoherde: **Jessica Fritzson** 0476-230 15
jessica.fritzson@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker: **Pia Bygdéus** 073-445 76 42

Kyrkvaktmästare: **Mats Martinsson** 0476-601 08
mats.martinsson@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare: **Madeleine Åberg** 0476-230 13
madeleine.berg@svenskakyrkan.se
Kyrkvaktmästare: **Karl-Henrik Johansson**
karl-henrik.johansson@svenskakyrkan.se

Kantor/assistent: **Katarina Norlander**
katarina.norlander@svenskakyrkan.se

Kyrkorådets ordförande:
Hanna Petersson 070-696 93 41
hanna_akrell@hotmail.com

VIRESTAD-HÄRLUNDA FÖRSAMLING
Pehr Hörbergs väg 25, 343 73 VIRESTAD

Virestad-harlunda@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/virestad-harlunda

Facebook.com/virestadkyrka/
Instagram: virestad_harlunda_forsamling

BEHÖVER DU NÅGON ATT PRATA MED?

Församlingens präst finns till hands för enskilda samtal och själavård. Det finns även möjlighet till sjukkommunion (nattvard i hemmet) och bikt. Prästen har tystnadsplikt. Kontaktuppgifter, se ovan.

Jourhavande präst når du via 112 alla kvällar mellan kl 21.00–06.00. Prästen har tystnadsplikt. Du når även Jourhavande präst via chatt eller e-post. Mer information finns på www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

Gudstjänster just nu i våra kyrkor

KALENDARIUM 30 augusti – 15 november 2026

ONSDAG 26/8

18.30 Musik i sommarkväll, Härlunda kyrka
Jennie och Marie Winqvist bjuder på musikaliska favoriter.

SÖNDAG 30/8

11.00 Gudstjänst, Virestad kyrka
Kyrkokör. Efterföljande sommarfest för äldre i sockenstugan, särskild inbjudan.
Jessica Fritzson, Pia Bygdéus

SÖNDAG 6/9

11.00 Gudstjänst med visor, Härlunda kyrka
Söndagsskola. *Thea Flood, Karl-Henrik Johansson*

SÖNDAG 13/9

18.00 Mässa, Virestad kyrka
Konfirmandinskrivning.
Jessica Fritzson, Pia Bygdéus

SÖNDAG 20/9

11.00 Mässa, Härlunda kyrka, Stora oktaven
Jessica Fritzson, Katarina Norlander

SÖNDAG 27/9

18.00 Kvällsgudstjänst Go Bach to sleep, Virestad kyrka. Kyrkokören
Jessica Fritzson, Pia Bygdéus

SÖNDAG 4/10

11.00 Gudstjänst, Härlunda kyrka
Söndagsskola, Lilla oktaven
Gustav Spång, Katarina Norlander

SÖNDAG 11/10

16.00 Älgmålsbön, Härlunda kyrka
18.00 Älgmålsbön, Virestad kyrka
Hävi spelmän
Jessica Fritzson, Katarina Norlander

LÖRDAG–SÖNDAG 17–18/10

Körhelg tillsammans med Alvesta församling.
Läs mer på sidan 4.

SÖNDAG 18/10

11.00 Gudstjänst, "Färger", Virestad kyrka
Körsångare från Alvesta och Virestad-Härlunda församling, under ledning av Anders Nyberg och Pia Bygdéus
Gunilla Erikson, Pia Bygdéus, Elisabet Cárcamo Storm, Jessica Fritzson

SÖNDAG 25/10

11.00 Gudstjänst, Eneyda församlingshem
Dennis Ragnarsson, Katarina Norlander

FREDAG 30/10

11.00 Andakt, Virestad kyrka
Soppa efter andakten

12.30 Andakt, Härlunda kyrka
Soppa kl 11.30
Jessica Fritzson, Pia Bygdéus

LÖRDAG 31/10 Alla helgons dag

16.00 Minnesgudstjänst, Virestad kyrka
Kyrkokören
Jessica Fritzson

SÖNDAG 1/11 Alla själars dag

16.00 Minnesgudstjänst, Härlunda kyrka
Kyrkokören
Jessica Fritzson, Pia Bygdéus

SÖNDAG 8/11

17.00 Gränslöst, Virestad kyrka
Leif Adolfsson, Magnus Björkman

SÖNDAG 15/11

11.00 Gudstjänst, Härlunda kyrka,
Söndagsskola, Eneyda sånggrupp
Jessica Fritzson, Katarina Norlander

ANDAKT i Härlundagården

kl 14.00 följande datum:
10/9, 24/9, 8/10, 22/10, 5/11, 19/11

GUDSTJÄNST i Eneyda församlingshem

kl 18.00 följande datum: **9/9, 7/10, 4/11**

Nu finns **våra gudstjänster och aktiviteter i kalendern på hemsidan.**

Om du har en mobiltelefon är det ännu enklare: ladda ner appen **Kyrkguiden**. När det är gjort öppnar du appen och klickar på ikonen "Kyrkor" och där kan du söka på vilken eller vilka kyrkor du vill se. Klicka på kyrkan du valt och där ser du vad som är på gång. Vill du spara den som favorit så klickar du på hjärtat. Nästa gång du går in i appen väljer du hjärtat längst till höger där det står "min sida" och då får du upp de favoriter du valt.

Gilla oss på Facebook, följ oss på Instagram och besök gärna vår hemsida:
www.svenskakyrkan.se/virestad-harlunda

